

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSIOSIOS RINKIMŲ KOMISIJOS
NARIO TAURO RUTKŪNO IR POLITINIŲ PARTIJŲ IR POLITINIŲ KAMPANIJŲ
FINANSAVIMO KONTROLĖS SKYRIAUS**

**IŠVADA
DĖL ANTANO MATULO IR ERIKOS KIŽIENĖS MEDICININIŲ APSAUGOS
PRIEMONIŲ DALIJIMO PAKRUOJO RAJONE**

2020 m. rugsėjo 28 d. Nr. 3-91 (1.2)
Vilnius

1. Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija (toliau – VRK) 2020 m. balandžio 18 d. gavo pranešimą: „*Politikas Antanas Matulas dovanoja medicininės kaukės. LR Seimo rinkimų įstatymo 5 straipsnis draudžia dovanoti dovanas politinės kampanijos metu. Socialiniame tinkle Facebook pateiktos nuotraukos, kuriose užfiksuota, jog A. Matulas nuo 2020-04-11 dovanoja 800 medicininių kaukių. Nuotraukos pridedamos. Prašau inicijuoti tyrimą dėl šio papirkimo, nustatyti kam buvo dovanotos kaukės, iš kokių lėšų jos įsigytos ir apie priimtą sprendimą informuoti šiuo elektroniniu paštu.*“ Kartu su pranešimu pateiktos trys ekrano vaizdo kopijos.

1.1. Ekrano vaizdo kopijoje užfiksuotas „Žalgirio bendruomenės“ įrašas socialiniame tinklalapyje Facebook. Įrašą sudaro dvi nuotraukos, kurioje matomi Antanas Matulas, Erika Kižienė ir asmenys, kuriems įteikiamos kaukės, ir užrašas „*Sulaukiau svečių su dovanomis – Erika Kižienė ir Antanas Matulas. Seimo narys atvežė kaukių. Jos bus išdalintos gyventojams.*“ (užfiksuotas viešo įrašo laikas vakar (ang. *Yesterday at*) 21:01). Patikrinus įrašą¹ socialiniame tinklalapyje Facebook matoma, kad jis buvo paskelbtas balandžio 17 d.

1.2. Kitose 2 ekrano vaizdo kopijose užfiksuotas Erikos Kižienės balandžio 11 d. įrašas viešai „03:20“ paskelbtas socialiniame tinklalapyje Facebook. Abu įrašus sudaro nuotraukos, kurioje matomi Antanas Matulas ir asmenys, kuriems įteikiamos kaukės, ir užrašas „*Nuo šiandien viešose vietose yra privaloma dėvėti kaukę ar respiratorių. Dėkojame Antanui Matului, kad norėdamas apsaugoti Pakruojo rajono gyventojus nuo covid-19 ligos dovanojo virš 800 vienetų daugkartinio naudojimo kaukių Pakruojo rajono nevyriausybinėms organizacijom ir bendruomenėm. Ir palinkėjo gražių ir saugių švenčių.*“ Įrašas Erikos Kižienės socialinio tinklalapio Facebook paskyroje nerastas, nes galbūt buvo panaikintas.

2. VRK 2020 m. balandžio 19 d. gavo antrą pranešimą: „*Matulas dovanoja medicininės kaukės. 800 kaukių padovanojo po 2020 balandžio 10. <...> Man tai kaip papirkinėjimas atrodo.*“

3. 2020 m. balandžio 27 d. VRK posėdžio metu nuspręsta šiuos pranešimus perduoti tirti Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės skyriui ir VRK nariui Taurui Rutkūnui.

¹ https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=2859104897536304&id=287307741382712

4. Lietuvos Respublikos politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo (toliau – Įstatymas) 2 straipsnio 13 dalyje nustatyta, kad politinės kampanijos laikotarpis – laikotarpis, kuris prasideda įstatymų nustatyta tvarka paskelbus rinkimų datą.

5. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 6 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta, kad *eilinius Seimo rinkimus skelbia Respublikos Prezidentas, pirmalaikius Seimo rinkimus gali paskelbti Seimas arba Respublikos Prezidentas. <...> Juos skelbia Respublikos Prezidentas ne vėliau kaip likus šešioms mėnesiams iki Seimo narių įgaliojimų pabaigos. Jeigu, likus keturiems mėnesiams iki Seimo narių įgaliojimų pabaigos, Respublikos Prezidentas nėra paskelbęs eilinių Seimo rinkimų, Vyriausioji rinkimų komisija eilinius Seimo rinkimus rengia šioje dalyje nurodytu laiku.*

6. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos Prezidentas 2020 m. balandžio 9 d. pasirašė dekretą Nr. 1K-247 „Dėl eilinių Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų“. Dekrete skelbiama, kad eiliniai Seimo rinkimai vyks 2020 m. spalio 11 d. Dekretas paskelbtas 2020 m. balandžio 9 d.

7. VRK nario Tauro Rutkūno 2020 m. gegužės 25 d. sprendimu Nr. PK1-2020LRS-S73 Antanas Matulas įregistruotas savarankišku politinės kampanijos dalyviu – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų keliamu kandidatu Žiemgalos rytinėje rinkimų apygardoje Nr. 47².

8. Erikos Kižienės numeris Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų kandidatų sąrašė – 106³.

9. Antano Matulo numeris Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų kandidatų sąrašė – 17⁴.

10. 2020 m. gegužės 6 d. VRK išsiuntė paklausimus Seimo nariui Antanui Matului (reg. Nr. 2-385(7.9), Erikai Kižienei (reg. Nr. 2-386(7.9), Tėvynės sąjungai-Lietuvos krikščionims demokratams (reg. Nr. 2-388(7.9), Pakruojo rajono savivaldybei (reg. Nr. 2-391(7.9), Sutrikusio intelekto žmonių globos bendrijai „Pakruojo Viltis“ (reg. Nr. 2-392(7.9).

11. 2020 m. gegužės 14 d. gautas Seimo nario Antano Matulo atsakymas (reg. Nr. 1-962(7.9), kuriame nurodoma: *„Mano dalinamos apsaugos priemonės jokio ryšio su TS-LKD inicijuota respiratorių dalinimo medikams akcija – neturi. Iš TS-LKD jokių priemonių negavau. Kai kurias apsaugos priemones (500 vienetų daugkartinių veido kaukių pasiūtų mano sesers ir dezinfekcinį skystį) įsigijau pats, kitas apsaugos priemones Pakruojo gyventojams prašė perduoti Pasvalio Garbės pilietis, verslininkas Pranas Kiznis. 500 vienetų daugkartinių kaukių man pasiuvo mano sesuo – profesionali siuvėja. Papildomų kelionės išlaidų nepatyriau, nes 10 d. buvo penktadienis, ir tą dieną buvau nuvykęs į Pakruojį ir kartu su padėjėja Erika Kižiene tyrėme kelis*

² Šios apygardos teritoriją sudaro dalis Pakruojo rajono ir visas Pasvalio rajonas.

³ https://www.vrk.lt/2020-sei/kandidatai?srcUrl=/rinkimai/1104/rnk1424/kandidatai/lrsKandidatasAnketa_rkndId-2419462.html

⁴ https://www.vrk.lt/2020-sei/kandidatai?srcUrl=/rinkimai/1104/rnk1424/kandidatai/lrsKandidatasAnketa_rkndId-2419395.html

rinkėjų skundus.“ Atsakyme taip pat nurodoma: „*Apsaugos priemonės iš Pasvalio Garbės piliečio, verslininko Prano Kiznio pervežiau ir perdaviau Pasvalio ligoninei, Pasvalio PSPC ir Pasvalio rajono savivaldybei, kurie jas išdalino. Manęs buvo paprašyta tik kontroliuoti ir užtikrinti, kad šios apsaugos priemonės neatsidurtų prekyboje.*“

12. Kartu su atsakymu pateiktas sąrašas, kuriame matoma, kiek, kada ir kur priemonės buvo dalijamos. Pagal pateiktą sąrašą 2020 m. balandžio 10 d. iš viso buvo išdalyta 1 576 kaukės. Vertinant pateiktą lentelę, pastebėta, kad tą pačią dieną kelių bendruomenių pavadinimai yra pakartojami keletą kartų. Todėl el. paštu Antano Matulo 2020 m. liepos 13 d. papildomai pasiteirauta, ar nebuvo padaryta klaida. 2020 m. liepos 14 d. gautas Antano Matulo papildomas atsakymas reg. Nr. 1-1708(7.9), kuriame nurodoma: „*Noriu informuoti, kad visose bendruomenėse lankiausi ir apsaugos kaukes perdaviau bendruomenių pirmininkams tik po vieną kartą. Labai atsiprašau už netikslumus įsivėlusius lentelėje. Dar kartą noriu informuoti, kad atskirai žmonėms jokių apsaugos kaukių nedalinau. Jas perdavėme bendruomenių pirmininkams, kad savo nuožiūra išdalintų neturtingesnėms žmonėms, kurie neturėjo kaukių ir negalėjo apsisaugoti nuo iškilusios grėsmės.*“ Patikslintais duomenimis, išdalytos 1 366 kaukės, iš jų 80 – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų Pakruojo skyriui, tai yra bendrapartiečiams. Kadangi perdavimas bendrapartiečiams nelaikomas papirkimu, todėl 80 kaukių sumažinama bendra 2020 m. balandžio 10 d. išdalytų kaukių suma.

12.1. 2020 m. gegužės 14 d. Seimo nario Antano Matulo atsakyme (reg. Nr. 1-962(7.9) pateiktas sąrašas, kuriame matoma, kiek, kada ir kur apsauginės medicininės priemonės buvo dalijamos (sąrašas koreguotas panaikinant pasikartojančius duomenis (7 įrašai (2020-04-10) po 30 kaukių):

Data	Vieta	Perduotos priemonės	Kiekis
2020-03-24	Pakruojo ligoninė ir Pakruojo PSPC	respiratoriai ir kt.	500
2020-04-06	Pakruojo ligoninė	vienkartinės neperšlampamos prijuostės	1 300
		vienkartiniai neperšlampami chalatai	240
		vienkartinės kepurės (baltos ir mėlynos)	3 000
		vienkartiniai antbačiai	300
		vienkartinės pirštinės	1 000
	Pakruojo GMP	vienkartinės pirštinės	2 000
		vienkartinės neperšlampamos prijuostės	200
		vienkartiniai neperšlampami chalatai	68
		vienkartinės kepurės (baltos ir mėlynos)	2 300
		vienkartiniai antbačiai	200
	Linkuvos ambulatorija	dezinfekcinis skystis	4 L
vienkartinės pirštinės		500	

Data	Vieta	Perduotos priemonės	Kiekis
		vienkartiniai neperšlampamos prijuostės	100
		vienkartiniai neperšlampami chalatai	36
		vienkartinės kepurės (baltos ir mėlynos)	700
	Lygumų ambulatorija	dezinfekcinis skystis	4 L
		vienkartinės pirštinės	500
		vienkartiniai neperšlampamos prijuostės	100
		vienkartiniai neperšlampami chalatai	36
		vienkartinės kepurės (baltos ir mėlynos)	900
	Rozalimo ambulatorija	dezinfekcinis skystis	4 L
		vienkartinės pirštinės	500
		vienkartiniai neperšlampamos prijuostės	100
		vienkartiniai neperšlampami chalatai	36
		vienkartinės kepurės (baltos ir mėlynos)	900
		vienkartiniai antbačiai	100
	Žeimelio ambulatorija	dezinfekcinis skystis	4 L
		vienkartinės pirštinės	500
		vienkartiniai neperšlampamos prijuostės	100
		vienkartiniai neperšlampami chalatai	36
		vienkartinės kepurės (baltos ir mėlynos)	600
		vienkartiniai antbačiai	100
2020-04-10	Pakruojo rajono neįgaliųjų draugija	daugkartinės kaukės	70
	Pakruojo diabeto klubas „Vita“	daugkartinės kaukės	15
	Pakruojo sveikatos klubas „Valia“	daugkartinės kaukės	20
	Lietuvos pensininkų sąjungos „Bočiai“ Pakruojo rajono skyrius	daugkartinės kaukės	22
	Pagyvenusių žmonių asociacija	daugkartinės kaukės	30
	Pakruojo černobylicių draugija	daugkartinės kaukės	45
	Žmonių su negalia šeimų klubas „Optimistai“	daugkartinės kaukės	30
	Lietuvos sutrikusios psichikos žmonių globos bendrijos Pakruojo skyrius	daugkartinės kaukės	25
	Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos Pakruojo filialas	daugkartinės kaukės	80
	TS-LKD Pakruojo skyrius	daugkartinės kaukės	80
	Sigutėnų k. bendruomenė	daugkartinės kaukės	30
	Jovarų k. bendruomenė	daugkartinės kaukės	30
	Balsių k. bendruomenė	daugkartinės kaukės	30
	Klovainių bendruomenė	daugkartinės kaukės	30
	Pakruojo kaimo bendruomenė	daugkartinės kaukės	30
2020-04-10	Sutrikusio intelekto žmonių globos bendrija „Pakruojo Viltis“	daugkartinės kaukės	30

Data	Vieta	Perduotos priemonės	Kiekis
	Bardiškiai (Pakruojo rajono neįgaliųjų draugijos nariai)	daugkartinės kaukės	15
	Stačiūnų bendruomenė	daugkartinės kaukės	30
	Plaučiškių bendruomenė	daugkartinės kaukės	30
	Žvirblonių bendruomenė	daugkartinės kaukės	30
	Lygumų bendruomenė	daugkartinės kaukės	30
	Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos Pakruojo skyrius	daugkartinės kaukės	28
	Pakruojo rajono bendruomenių sąjunga	daugkartinės kaukės	60
	Titonių kaimo bendruomenė	daugkartinės kaukės	24
	Gačionių kaimo bendruomenė	daugkartinės kaukės	24
	Lygumų bendruomenės centras	daugkartinės kaukės	30
	Rozalimo miestelio bendruomenė	daugkartinės kaukės	30
	Kauksnujų kaimo bendruomenė	daugkartinės kaukės	30
	Plaučiškių kaimo ir aplinkinių kaimų bendruomenė	daugkartinės kaukės	30
	Noreikių kaimo bendruomenė	daugkartinės kaukės	30
	Mažeikonių kaimo bendruomenė	daugkartinės kaukės	30
	Degučių kaimo bendruomenė	daugkartinės kaukės	30
	Guostagalio kaimo bendruomenė	daugkartinės kaukės	42
	Degėsių kaimo bendruomenė	daugkartinės kaukės	24
	Šukionių kaimo bendruomenė	daugkartinės kaukės	36
	Laipuškių kaimo bendruomenė	daugkartinės kaukės	30
	Žalgirio bendruomenė	daugkartinės kaukės	30
	Linksmučių kaimo bendruomenė	daugkartinės kaukės	36
	Draudelių kaimo bendruomenė	daugkartinės kaukės	10
	Noreikonių kaimo bendruomenė	daugkartinės kaukės	20
	Dvariškių bendruomenė	daugkartinės kaukės	30
	Linų bendruomenė	daugkartinės kaukės	30

13. Pateiktame atsakyme taip pat nurodoma: „Nurodymo Erikai Kižienei nedaviau, tačiau daugkartinės kaukes, kurių nespėjome perduoti, pagal iš anksto nustatytą poreikį, Erika važiuodama namo, pakeliui užvežė: Plaučiškių, Žvirblonių bendruomenėms ir Sutrikusio intelekto žmonių globos bendrijai „Pakruojo viltis“. Š. m. kovo mėn. pradžioje Erikos Kižienės, kaip buvusios Pakruojo rajono administracijos direktorės, kuri puikiai žino ir pažįsta visą Pakruojo rajoną paprašiau surinkti informaciją iš asmens sveikatos priežiūros įstaigų, nevyriausybinių organizacijų ir bendruomenių: kiek ir kokių priemonių trūksta. Įvertinęs surinktą informaciją

pamačiau, kad iš esmės trūksta visko, medikai dirba nesaugiai, nemaža dalis socialiai nepasiturinčiai gyvenančių žmonių neturi kaukių. Aš, kaip medikas, prisiėmiau asmeninę atsakomybę, padėti tuo kuo galiu. Jokių kitų pavedimų Erikai Kižienei nedaviau.“

14. Atsakyme Seimo narys nurodo: *„Mano sprendimas dalinti respiratorius ir kitas apsaugos priemones susijusias su Covid 19 liga ir paskelbtu karantinu niekaip nesusiję su 2020 spalio 11 d. Seimo rinkimais, dėl to kad šitą paramą pradėjau organizuoti ir teikti gerokai ankščiau – nuo kovo 24 d. Kaip medikas davęs Hipokrato priesaiką, sužinojęs kokia yra reali situacija dėl priemonių trūkumo, negalėjau likti nuošalyje.“* Atsakyme papildomai nurodoma: *„Tiesiog tenka tik apgailestauti, kad nesuskubau apsaugos priemones išdalinti ankščiau kaip iki balandžio 10 d. Kaip minėjau, pagal VRK pirminius duomenis supratau, kad kampanijos pradžia tik balandžio 11 d. ir kad draudimai įsigalioja nuo 11 d. Tai mano šešti rinkimai į Lietuvos Respublikos Seimą, vienmandatėje apygardoje esu laimėjęs penkis kartus ir kiek pamenu nesu padaręs jokių nusizengimų rinkiminių kampanijų metu.“* VRK iš anksto viešai paskelbtame 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų organizavimo grafike, kurį kaip priedą pateikė Antanas Matulas, buvo nurodoma *„Politinės kampanijos pradžia. Prasideda Respublikos Prezidentui paskelbus rinkimų datą“*.

14.1. 2020 m. balandžio 11 d. pagal pateiktą grafiką buvo nurodoma paskutinė galima diena, kada gali būti paskelbta politinė kampanija. VRK apie planuojamą paskelbti rinkimų data nėra informuojama kaip nors anksčiau, Respublikos Prezidentui dar nepasirašius atitinkamo dekreto, dėl to VRK interneto svetainėje iš anksto skelbiamame grafike pateikiama preliminari kampanijos pradžios data. Kaip savo atsakyme nurodo pats Antanas Matulas, jis Seimo rinkimuose dalyvauja ne pirmą kartą, dėl to įstatymų nuostatos dėl politinės kampanijos pradžios Seimo nariui turėtų būti gerai žinomos. Lietuvos Respublikos Prezidento 2020 m. balandžio 9 d. dekretas Nr. 1K-247 „Dėl eilinių Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų“ Teisės aktų registre paskelbtas 2020 m. balandžio 9 d. ir, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 20 straipsnio 1 dalimi, įsigaliojo 2020 m. balandžio 10 d., todėl šią dieną ir prasidėjo Seimo rinkimų politinė kampanija. Daugiau informacijos, susijusios su kampanijos pradžia, 2020 m. balandžio 9 d. buvo skelbiama VRK puslapio naujienų skiltyje⁵. Taip pat paminėtina, kad tai svarbus ir laukiamas įvykis Lietuvoje, todėl apie politinės kampanijos pradžią skelbė ir naujienų portalai⁶.

15. 2020 m. liepos 29 d. el. paštu papildomai buvo prašoma patikslinti informaciją apie Antano Matulo dalintas apsaugos priemones Pasvalio ligoninei, Pasvalio PSPC ir Pasvalio rajono savivaldybei, kadangi pateiktoje lentelėje Pasvalio rajonas nebuvo nurodytas. 2020 m. liepos 30 d.

⁵ <https://www.vrk.lt/naujienos/-/content/10180/1/2020-m-balandzio-10-d-prasideda-seimo-rinkimu-politine-kampanija>

⁶ <https://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/lietuvoje-prasideda-seimo-rinkimu-politine-kampanija.d?id=84019677>;
<https://www.15min.lt/naujiena/aktualu/lietuva/vrk-lietuvoje-prasideda-seimo-rinkimu-politine-kampanija-56-1302364>;
<https://www.lrt.lt/naujienos/lietuvoje/2/1162215/lietuvoje-oficialiai-prasideda-seimo-rinkimu-politine-kampanija>

Antano Matulo atsakyme reg. Nr. 1-2067(7.9) nurodoma: *„Kadangi verslininko, Pasvalio krašto garbės piliečio, Prano Kiznio parama veido kaukėmis ir apsauginėmis priemonėmis (apie 15 tūkst. vienetų) buvo paaukota Pasvalio sveikatos priežiūros įstaigoms ir Pasvalio rajono savivaldybei iki balandžio 6 d., iki įsigaliojant rinkiminės agitacijos apribojimams, jokie ryšio su Jūsų nagrinėjamu skundu neturi. Todėl Jūsų prašomos informacijos nematau tikslo pateikti.“* Taip pat el. paštu buvo teiraujama apie Degučių kaimo bendruomenei įteiktas kaukes (jie savo pateiktame atsakyme nurodė, kad kaukių negavo). Gautas Antano Matulo atsakymas: *„Degučių kaimo bendruomenei veido kaukes ir apsaugos priemones perdavėme per bendruomenės narę <...>“.*

16. 2020 m. rugpjūčio 7 d. išsiųstas paklausimas Pranui Kizniui. 2020 m. rugpjūčio 21 d. gautas Prano Kiznio atsakymas reg. Nr. 1-2577(7.9), kuriame patvirtinama Antano Matulo pateikta informacija apie prašymą perduoti dovanojamas medicininės apsaugos priemones. Atsakyme nurodoma: *„Su Antanu Matulu esu seniai pažįstamas, abu esame Pasvalio garbės piliečiai, todėl jausdamas pareigą pagelbėti savo krašto žmonėms pandemijos metu ir žinodamas, kad A. Matulas vyksta į Pasvalį ir Pakruojį paprašiau jo perduoti medicininės apsaugos priemones šių rajonų žmonėms. Kada kiek ir kokių medicininių apsaugos priemonių perdaviau Antanui Matului tiksliai patvirtinti negaliu.“* Paklausimu buvo prašoma pateikti informaciją: *„Ar Jūs nurodėte konkrečias įstaigas ir konkrečius kiekius, kur Antanas Matulas medicininės apsaugos priemones turėjo išdalinti?“* Pranas Kiznis atsakė: *„Ne, nenurodžiau“.* Paklausimu buvo prašoma pateikti informaciją: *„Ar Jums yra žinoma, kada, kam, kokių ir kiek priemonių Antanas Matulas išdalino? Prašome pateikti Jūsų turimus duomenis?“* Pranas Kiznis atsakė: *„Informuotas, pritariau“.*

17. 2020 m. gegužės 18 d. gautas Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų atsakymas (reg. Nr. 1-981(7.9), kuriame nurodoma: *„Tai buvo asmeninė Antano Matulo iniciatyva, nederinta su TS-LKD.“*

18. 2020 m. gegužės 14 d. gautas Erikos Kižienės atsakymas (reg. Nr. 1-958(7.9), kuriame nurodoma: *„Mūsų dalinamos apsaugos priemonės jokio ryšio su TS-LKD inicijuota respiratorių dalinimo medikams akcija – neturi. Iš TS-LKD jokių priemonių negavau.“* Erika Kižienė savo atsakyme nurodė, kad asmeninėmis lėšomis neprisidėjo, ir nurodė: *„Jokių dalinimui apsaugos priemonių iš niekur negavau“.* Kartu su atsakymu pateikiama analogiška lentelė, kurią pateikė ir Seimo narys Antanas Matulas (su pasikartojančiais bendruomenių pavadinimais).

19. Paklausime Erikos Kižienės buvo teiraujama: *„Ar Jūs Antano Matulo pavedimu jo vardu dalinote apsaugines priemones? Jei taip kam, kiek ir kada buvo nurodyta jas perduoti? Ar nurodytas pavedimas susijęs su Jūsų užimamomis Antano Matulo padėjėjos pareigomis?“* Atsakyme į šiuos klausimus nurodoma: *„Nurodymo negavau. Tačiau, daugkartinės veido apsaugos kaukes, kurių nespėjome ar negalėjome perduoti (buvome suplanavę išvežioti pagal surinktą poreikio informaciją), kas buvo pakeliui namo, užvežiau: Plaučiškių, Žvirbonių bendruomenėm ir*

Sutrikusio intelekto žmonių globos bendrijai „Pakruojo viltis“. Ne pirmą kadenciją esu Pakruojo rajono savivaldybės Tarybos nare, gerai pažįstu bendruomenių, nevyriausybinių organizacijų narius, nujaučiu, o kartais ir žinau jų poreikius. Tad, supratau, kaip pareiga aprūpinti esamoje situacijoje veido kaukių neturintiems rajono gyventojams ir apsaugos priemonių stokojantiems medicinos darbuotojams“.

20. Paklausime Erikos Kižienės taip pat buvo teiraujama: *„Ar Jūs inicijavote, kad Pakruojo rajono savivaldybės puslapyje 2020 m. kovo 27 d. būtų paskelbta padėka už dalinamus respiratorius Antanui Matului?“* Atsakyme nurodoma: *„Žodžiu pasidalinau informacija, kad LR SN A. Matulas prisidėjo prie paramos Pakruojo ligoninei ir Pakruojo PSPC.“* Atsakyme Erika Kižienė nurodė: *„Esu TS-LKD Pakruojo skyriaus iškelta į kandidatų TS-LKD daugiamandatinių sąrašą 2020 m. LRS rinkimuose. Sąrašas nėra patvirtintas.“* Taip pat papildomai nurodė: *„LRSN A. Matulas, kurio politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo pareigose dirbu, yra medikas. Jis yra davęs Hipokrato priesaiką ir manau, visi veiksmai karantino dėl COVID - 19 metu, susiję su gyventojų sveikatos ir gyvybės gelbėjimu, yra pareiga. Didžiuojuosi, kad galėjau padėti. Pažymėtina, kad apsaugos priemonės buvo išdalintos iki LR Seimo politinės kampanijos pradžios, t. y. 2020 m. balandžio 11 d.“*

21. 2020 m. liepos 29 d. el. paštu papildomai buvo prašoma patikslinti informaciją apie Antano Matulo dalintas apsaugos priemones Pasvalio ligoninei, Pasvalio PSPC ir Pasvalio rajono savivaldybei. Erikos Kižienės atsakyme (reg. Nr. 1-2050(7.9) nurodoma: *„Apie Pasvalio rajoną informacijos neturiu.“* Taip pat buvo teiraujama apie Degučių kaimo bendruomenei įteiktas kaukes (jie savo atsakyme nurodė, kad kaukių negavo). Gautas atsakymas: *„Degučių kaimo bendruomenei veido kaukes apsaugos priemones perdavėme per bendruomenės aktyvistę <...>“.*

22. 2020 m. gegužės 18 d. gautas Pakruojo rajono savivaldybės mero atsakymas (reg. Nr. 1-980(7.9), kuriame nurodoma: *„Antanas Matulas respiratorius medicinos įstaigoms perdavė savarankiškai. Paskelbus karantiną, už savivaldybės komunikaciją atsakinga Pakruojo rajono savivaldybės mero padėjėja Simona Lipskytė periodiškai rinko informaciją apie įvairių subjektų teikiamą paramą rajono įstaigoms. Informaciją apie gautus respiratorius patvirtino VšĮ Pakruojo ligoninės direktorius Vygantas Sudaris. Padėkos už paramą prašoma nebuvo. Padėką A. Matului, kaip ir kitiems rėmėjams, inicijavo Pakruojo rajono savivaldybės mero padėjėja Simona Lipskytė. Pakruojo rajono savivaldybė yra informuota apie gautą paramą – 500 vnt. respiratorių, kurie perduoti Pakruojo rajono medicinos įstaigoms.“* Paklausime buvo teiraujama: *„Ar sulaukėte dovanojamų apsaugos priemonių ir iš kitų Seimo narių, politikų? Jei taip, ar viešos padėkos buvo skelbiamoms ir jiems (pateikite pavyzdžių)?“* Pateiktame atsakyme nurodoma: *„AB „Dolomitas“ generalinis direktorius, Pakruojo rajono savivaldybės tarybos narys Mindaugas Gudas Pakruojo rajono savivaldybei perdavė 30 tūkst. vnt. apsaugos priemonių – apsauginių veido kaukių. AB*

„Dolomitas“ užsakė ir organizavo šių apsaugos priemonių atgabenimą. Padėka už paramą buvo viešai skelbiama savivaldybės feisbuko paskyroje ir savivaldybės interneto svetainėje www.pakruojis.lt (informacija pridedama).⁷

23. 2020 m. gegužės 12 d. gautas Sutrikusio intelekto žmonių globos bendrijos „Pakruojo Viltis“ atsakymas (reg. Nr. 1-917(7.9), kuriame nurodoma: *„Balandžio 13d. facebook socialiniame tinkle esančiame Sutrikusio intelekto žmonių globos bendrijos puslapyje buvo paskelbtas įrašas „Velykų išvakarėse bendrijai "Pakruojo Viltis" tarybos narė Erika Kižienė perdavė Seimo nario Antano Matulo dovaną - apsaugines, daugkartines veido kaukes. Nuoširdžiai dėkojame už gerumą rūpinantis neįgaliųjų sveikata. (Dėl riboto kaukių kiekio jos bus padalintos įvykus pasitarimui ir nusprendus kam šiuo metu jų labiausiai reikia) P. S. norime priminti, kad kaukes viešoje vietoje dėvėti būtina! Kaukių pirkti jau yra ir vaistinėse ir kai kuriose parduotuvėse, vadovė Justina gali suteikti info kaip pačiam pasigaminti kaukę.“⁸. Socialinei darbuotojai (Justinai Juškaitei) kaukes perdavė Erika Kižienė, kaukės buvo perduotos Balandžio 10 d. vakarą – facebook įrašė Velykų išvakarės minimos labiau simboliškai – pats savaitgalis prieš Velykas jau buvo interpretuojamas kaip šventė. Perduotos būtent tada, nes kitu metu, dėl asmeninių priežasčių, jų negalėjo paimti socialinė darbuotoja. Tai buvo vienetinis atvejis. Su kaukėmis jokių lankstinukų ar kitų daiktų negavome. Balsuoti ar viešai dėkoti jokio skatinimo nebuvo. Mūsų bendrija visada savarankiškai deda viešas padėkas bendrijos puslapyje, todėl tai įvyko ir šį kartą. Mūsų bendrijos nariai yra rizikos grupė – neįgalieji. Esame nevyriausybinė organizacija, todėl patiems aprūpinti neįgaliuosius kaukėmis būtų buvę sudėtinga, neretai sulaukiame įvairios pagalbos iš visuomenės, todėl manome ir šį kartą tai tiesiog geranoriška parama, o ne rinkimų agitacija.“⁹*

24. 2020 m. birželio 16 d. Pakruojo rajono kaimo bendruomenėms, kurioms nurodyta, kad buvo dalinamos kaukės pagal adresatų sąrašą, išsiųstas paklausimas (reg. Nr. 2-624(7.9).

25. Toliau pateikiami Pakruojo rajono kaimo bendruomenių atsakymų (paklausimas adresuotas 27 gavėjams, kuriuos savo lentelėje mini Antanas Matulas kaip gavusius daugkartines kaukes balandžio 10 d., atsakymai gauti iš 9 adresatų¹⁰) apibendrinimai, iš kurių matoma, kad:

25.1. Keturios atsakymus pateikusios bendruomenės patvirtino, kad daugkartinio naudojimo kaukes gavo 2020 m. balandžio 10 d. Kitos bendruomenės neatsakė, negalėjo tiksliai nurodyti arba nurodė, kad balandžio pradžioje.

⁷ Nuoroda į pateiktą pavyzdį: <https://www.facebook.com/pakruojorajonosavivaldybe/posts/662755957849200>

⁸ Patikrinus socialiniame tinklalapyje Facebook esančius Sutrikusio intelekto žmonių globos bendrijos „Pakruojo Viltis“ įrašus matoma, kad balandžio 13 d. buvo paskelbtas įrašas, kurio komentaruose Antanas Matulas komentuoja: *„Sakot Erikai kiek dar reikia, atvešiu.“*

⁹ Nuoroda į atsakyme aprašomą įrašą:

https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=2684721795184382&id=1630095203980385

¹⁰ Vienas atsakymas (reg. Nr. 1-1989(7.9) neįtrauktas į apibendrinimą, nes buvo nurodoma, kad jokių kaukių negavo. Tačiau tiek Antanas Matulas, tiek Erika Kižienė patvirtino, kad šiai bendruomenei kaukės buvo perduotos.

25.2. Penki atsakymus pateikę asmenys nurodė, kad kaukes perdavė Antanas Matulas ir Erika Kižienė, kiti nurodė, kad dalyvavo vien Antanas Matulas, viename atsakyme nurodoma, kad kaukes atvežė Erika Kižienė, bet žinojo, kad kaukės nuo Antano Matulo (taip informavo asmenis, kuriems išdalino gautas kaukes).

25.3. Visi atsakymus pateikusiai nurodė, kad tai buvo vienetinis dovanojimo atvejis, kai gavo po 30 kaukių, kartu jokių kitų daiktų ar lankstinukų nebuvo gauta, nebuvo vykdoma rinkimų agitacija ar prašoma viešai padėkoti už kaukes.

25.4. Šešiuose atsakymuose nurodoma, kad išdalinant gautas kaukes bendruomenių gyventojai žinojo (teiravosi / jiems buvo pasakoma), kad šias kaukes dovanojo Antanas Matulas.

25.5. Keturiuose atsakymuose nurodoma, kad savo iniciatyva socialiniame tinklalapyje *Facebook* buvo skelbiama informacija apie gautas dovanas iš Antano Matulo.

26. Pagal surinktą medžiagą matyti, kad kaukių dalinimą inicijavo pats Antanas Matulas, o prie kaukių dalinimo ir dalinimo organizavimo (taip pat viešinimo apie išdalintas kaukes) prisidėjo Erika Kižienė. Neskaičiuojant partijos skyriui perduotų kaukių (80 vnt.) įvairioms bendruomenėms, sveikatos įstaigoms išdalinta 1 286 vnt. daugkartinių kaukių. Kaukes gavę asmenys suprato, kad tai yra Antano Matulo perduotos kaukės. Todėl laikytina, kad Antanas Matulas išdalijo 1 196 daugkartines kaukes, Erika Kižienė – 90 vnt. (po 30 vnt. perdavė Plaučiškių, Žvirblonių bendruomenėms ir Sutrikusio intelekto žmonių globos bendrijai „Pakruojo Viltis“).

Papildomai surinkta informacija

27. Patikrinus socialiniame tinklalapyje *Facebook* esančius Erikos Kižienės įrašus matoma, kad 2020 m. balandžio 6 d. buvo sukurtas 10 nuotraukų albumas „2020-04-06 Linkuva, Žeimelis, Lygumai, Rozalimas, Pakruojis...“¹¹, kurio aprašyme nurodoma: „2020-04-06 Linkuva, Žeimelis, Lygumai, Rozalimas, Pakruojis...*Pralėkėm šiuo maršrutu apsilankydami tik ambulatorijose, GMP, ligoninėje. Išvežiojome Prano Kiznio ir Antano Matulo paramą – medicininės priemonės Pakruojo rajono medikams. Dėkojame už paramą ir už Jūsų, Antanai, nuoširdų palinkėjimą medicinos darbuotojams – „Svarbiausia, saugokitės patys ir saugokite savo artimuosius“*. Albume pateiktose nuotraukose matoma, kaip Erika Kižienė kartu su Seimo nariu Antanu Matulu dalija dėžėse esančias apsaugines priemones. Šiuo įrašu 2020 m. balandžio 6 d. savo socialinio tinklalapio paskyroje pasidalino¹² ir Antanas Matulas.

28. Patikrinus socialiniame tinklalapyje *Facebook* esančius Antano Matulo įrašus matoma, kad 2020 m. balandžio 6 d. buvo sukurtas įrašas¹³, kurio aprašyme nurodoma: „*Ši kartą labai reikalinga parama medikams Pasvalio rajone, atiteko Joniškėlio ligoninei, Pasvalio GMP ir*

¹¹ <https://www.facebook.com/media/set/?set=a.3490150114335169&type=3>

¹² <https://www.facebook.com/antanas.matulas/posts/2562783647267456>

¹³ <https://www.facebook.com/antanas.matulas/posts/2562803930598761>

Pasvalio ligoninei. Kartu su Pasvalio garbės piliečiu, nuostabiu žmogumi, Pranu Kizniu linkime būti sveikiems ir saugoti save! Jūs reikalingi mums!“ . Įrašė pateiktose nuotraukose matoma, kaip Antanas Matulas dalina dėžėse esančias apsaugines priemones. Kai kuriose nuotraukose matomi užrašai ant dėžių, kam yra skirtos dėžės ir kas jas dovanoja, t. y. Antanas Matulas ir Pranas Kiznis.

29. Patikrinus socialiniame tinklalapyje *Facebook* esančius Pakruojo rajono savivaldybės įrašus matoma, kad kovo 27 d. buvo paskelbtas įrašas¹⁴, kurio aprašyme dėkojama už paramą: „*Esame dėkingi iš visos širdies! ♥ Antanas Matulas Kurana - Bioetanolio ir biodujų gamykla omniteksas.lt*“ . Sumaketuotame bendrame padėkos paveikslėlyje, tarp kitų 3 padėkos subjektų minimas ir Antanas Matulas „*Seimo narys Antanas Matulas Pakruojo medicinos įstaigų personalui padovanojo 500 vnt. respiratorių!*“

30. Patikrinus socialiniame tinklalapyje *Facebook* esančius Sigutėnų kaimo bendruomenės įrašus matoma, kad balandžio 14 d. buvo paskelbtas įrašas¹⁵, kurio aprašyme dėkojama už paramą: „*Esame dėkingi Seimo nariui Antanui MATULUI, atvežusiam mums velykinę dovanėlę – 30 daugkartinio naudojimo kaukių. Tik nebuvo lengva jas padalinti, nes bendruomenėje – 110 narių. Norėjosi duoti ir senjorams, nes jie, kaip patys sakė, labiausiai „rizikiniai“; ir jaunimui, kuris nesėdi namie ir karantino metu. Bet draugiški mūsų žmonės dėl to, atrodo, nesusipyks, nes kai kurie prisipažino patys prisipirkę ar pasisiuvę šių apsaugos priemonių, todėl supratingai siūlė jas duoti tiems, kam reikia labiau. Ačiū už tokį supratingumą ir geranoriškumą! IŠGYVENSIME!*“ . Įrašo nuotraukoje matomos dvi nuotraukos. Vienoje jų – Antanas Matulas, o kitoje – daugkartinės kaukės.

31. Patikrinus socialiniame tinklalapyje *Facebook* esančius Mažeikonių kaimo bendruomenės įrašus matoma, kad balandžio 22 d. buvo paskelbtas įrašas¹⁶, kurio aprašyme dėkojama už paramą: „*Dėkojame Antanui Matulai už apsaugines kaukes. Bendruomenės nariai neturintys kaukių prašome kreiptis į <...> jaučiasi dėkingas (-a)*“ . Įrašo nuotraukoje matoma nuotrauka, kurioje apie 30 vnt. supakuotų daugkartinių kaukių, ant kurių užklijuoti informaciniai prekių lipdukai su brūkšniniais kodais.

32. Patikrinus socialiniame tinklalapyje *Facebook* kitų bendruomenių ar organizacijų paskyras, nerasta duomenų apie dovanojamas kaukes, kai kuriais atvejais, nerasta nei paskyros, nei oficialios svetainės.

33. Išdalintos kaukės turi ekonominę vertę, kuri koronaviruso (COVID-19) pandemijos įkarščio metu buvo kelis kartus išaugusi dėl apsauginių kaukių trūkumo Lietuvoje ir visame pasaulyje. Patikrinus tuometinę galimą daugkartinių kaukių vertę, nustatyta, kad:

¹⁴ <https://www.facebook.com/pakruojorajonosavivaldybe/photos/a.470327933758671/644524563005673/>

¹⁵ <https://www.facebook.com/sigutenai/posts/2582132588735553>

¹⁶ <https://www.facebook.com/photo?fbid=2820800471480784&set=a.1738639773030198>

33.1. „Iki“ parduotuvėje¹⁷ 2020 m. balandžio 23 d. skelbiama vienos daugkartinės medžiaginės kaukės kaina – 4,99 Eur.

33.2. „MAXIMA“ parduotuvėje¹⁸, 2020 m. balandžio 8 d. paskelbtais duomenimis, vienos daugkartinės medžiaginės kaukės kaina – 3,49 Eur.

33.3. Pricer.lt¹⁹ skelbiama, kad „Rimi“ parduotuvėje²⁰ 2020 m. balandžio 25 d. fiksuota vienos daugkartinės medžiaginės kaukės kaina – 3,49 Eur.

33.4. Pricer.lt skelbiama, kad „Camelia“²¹ vaistinėje 2020 m. balandžio 16 d. fiksuota vienos daugkartinės kaukės kaina – 2,40 Eur.

33.5. „BENU“ vaistinėse²², 2020 m. balandžio 6 d. paskelbtais duomenimis, vienos daugkartinės medžiaginės kaukės kaina – 4,99 Eur.

33.6. Pricer.lt skelbiama, kad „Gintarinėje vaistinėje“²³ 2020 m. balandžio 16 d. fiksuota daugkartinės kaukės kaina – 2,41 Eur.

Teisinis vertinimas

34. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 5¹ straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad *prasidėjus Seimo rinkimų politinei kampanijai, t. y. nuo Seimo rinkimų datos paskelbimo iki šio įstatymo nustatyto rinkimų agitacijos kampanijos laikotarpio pabaigos, taip pat rinkimų dieną draudžiama tiesiogiai ar netiesiogiai pirkti rinkėjų balsus, dovanomis ar kitokiu atlyginimu skatinti rinkėją dalyvauti arba nedalyvauti rinkimuose ir (arba) balsuoti už arba prieš vieną ar kitą asmenį, kurį numatoma kelti kandidatū, kandidatą arba kandidatų sąrašą, taip pat žadėti už balsavimą atsilyginti rinkėjams po rinkimų turint tikslą paveikti rinkėjų valią dėl konkrečių politinių partijų ar kandidatų arba asmenų, kuriuos numatoma kelti kandidatais, ir taip trukdyti piliečiams įgyvendinti rinkimų teisę.*

35. Seimo rinkimų įstatymo 5¹ straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad *rinkėjų papirkimu nelaikomas spausdintos medžiagos (veiklos ar rinkimų programos, biografijos ar kitokių informacinio turinio lankstinukų, kalendorių, atvirukų, lipdukų), pažymėtos politinės partijos, kandidatų sąrašo, kandidato ar asmens, numatomo kelti ar numatančio išsikelti kandidatū į Seimo narius, simbolika, neatlygintinas platinimas.*

36. Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos 2017 m. vasario 23 d. sprendimu Nr. Sp-47 patvirtintos Metodinės rekomendacijos dėl aplinkybių, kurioms esant pradedamas rinkėjų

¹⁷ <https://iki.lt/naujienos/veido-kauke-nauja-stiliaus-detale/>

¹⁸ <https://www.lrt.lt/naujienos/verslas/4/1161084/maxima-pradedama-prekyba-medicininemis-kaukemis-iki-startuos-sia-savaite>

¹⁹ Pricer.lt - tai nepriklausomas racionalaus pirkimo ir kainų palyginimo portalas, kuriame pateikiami parduotuvių pasiūlymai, o pirkėjai gali objektyviai palyginti, kurie pasiūlymai yra geriausi (<https://pricer.lt/about-us>).

²⁰ <https://pricer.lt/rimilt/product/omniteksas-daugkartine-apsaugine-veido-kauke-su-silverplus-apdaila-tamsiai-melyna-1-vnt/8741850>

²¹ <https://pricer.lt/camelialt/product/daukartinio-naudojimo-apsaugine-veido-kauke-suaugusiems-1-vnt/8717456>

²² <https://www.lrytas.lt/verslas/rinkos-pulsas/2020/04/06/news/dvi-salies-vaistines-pasieke-simtai-tukstanciu-medicinininiu-kaukiu-14374751/>

²³ <https://pricer.lt/gintarinelt/product/utenos-trikotazas-daugkartine-apsaugine-kauke-tamsi-1-vnt/8717461>

galimų papirkimo atvejų tyrimas (toliau – Rekomendacijos). Rekomendacijų 4 punkte numatyta, kad *dovanos ar kitoks atlyginimas – kaip turtinė nauda (materialinių išlaidų išvengimas), kuri gali būti suprantama tiek kaip materialios, tiek kaip nematerialios turtinės vertybės (pavyzdžiui, pinigai, buities reikmenys, tam tikri mokami darbai, turtinės teisės, paprastai mokami intelektualinės veiklos rezultatai, paprastai mokamo pobūdžio paslaugos, koncertai, kiti mokamo pobūdžio kultūriniai renginiai ir pan.)*, toliau tame pačiame punkte numatyta, kad *suteikimas – kaip bet koks materialios ar nematerialios turtinės naudos (dovanų, paslaugų ar kitokio atlyginimo) perdavimas kitam asmeniui arba sąlygų ja pasinaudoti sudarymas. Skatinti rinkėją dalyvauti arba nedalyvauti rinkimuose ir (arba) balsuoti už arba prieš vieną ar kitą asmenį – kaip poveikio rinkėjui arba asmeniui, kurio likimu, gerove, interesų patenkinimu suinteresuotas rinkėjas, darymas.*

37. Paskelbus rinkimų datą, pradeda galioti Seimo rinkimų įstatymo nuostatos dėl draudimo papirkti rinkėjus ar rinkimų teisę turinčius asmenis. 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų politinė kampanija prasidėjo 2020 m. balandžio 10 d.

38. Vilniaus apygardos teismas 2020 m. kovo 5 d. sprendime administracinėje byloje Nr. eI3-961-484/2020 yra pažymėjęs, kad *dovanos ar kitoks materialus ir nematerialus atlygis, neatlygintinos paslaugos suteikimas rinkėjui rinkimų kampanijos metu besąlygiškai laikomas rinkėjo papirkimu. Kitoks įstatymo aiškinimas sudarytų sąlygas kandidatams <...> piktnaudžiauti esama situacija, nesilaikyti nustatyto draudimo papirkti rinkėjus ar rinkimų teisę turinčius asmenis. Dovana, suteikta rinkėjui ar rinkimų teisę turinčiam asmeniui, prasidėjus politinei kampanijai, negali būti pateisinama šventėmis ar kitomis aplinkybėmis.*

39. Apibendrinant, kas išdėstyta:

39.1. Pagal surinktus duomenis, pateiktus atsakymus į paklausimus ir dokumentus, Antanas Matulas ir Erika Kižienė daugkartines kaukes Pakruojo rajone dalijo 2020 m. balandžio 10 d., t. y. jau 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų politinės kampanijos metu.

39.2. Išvadoje nėra vertinamos Antano Matulo ir Erikos Kižienės dovanos (su gauta Prano Kiznio parama dovanomis), kurios buvo išdalintos iki politinės kampanijos pradžios, t. y. pagal Antano Matulo pateiktą lentelę 2020 m. kovo 24 d. ir 2020 m. balandžio 6 d. Tuo metu (pagal VRK pateiktus duomenis) sveikatos priežiūros įstaigoms buvo dalijami respiratoriai, vienkartinės neperšlampamos prijuostės, vienkartiniai neperšlampami chalatai, vienkartinės kepurės (baltos ir mėlynos), vienkartiniai antbačiai, vienkartinės pirštinės ir kt. Nurodyta aplinkybė, kad dalinti apsaugos priemonės buvo pradėta nuo kovo 24 d., neturi įtakos fakto vertinimui, kad daugkartinės kaukės buvo dalijamos ir politinės kampanijos laikotarpiu, t. y. balandžio 10 d.

39.3. Pagal gautus atsakymus matoma, kad daugkartines kaukes per bendruomenes gavę asmenys žinojo, kad tai Seimo nario Antano Matulo dovana.

39.4. Pagal gautus atsakymus matoma, kad daugkartines kaukes dalijo ir Antanas Matulas, ir Erika Kižienė.

39.5. Erika Kižienė daugkartines kaukės dalijo ir viena, ir dalyvavo perduodant kaukes kartu su Antanu Matulu, taip pat pati rūpinosi kitais organizaciniais klausimais.

39.6. Pagal pateiktą ir patikslintą sąrašą 2020 m. balandžio 10 d. iš viso kaukių buvo išdalinta:

2020 m. balandžio 10 d. išdalinta medicininių kaukių	Iš viso	Patikslintais duomenimis (-210 vnt.)	Iš patikslinto skaičiaus atimtas bendrapartiečiams dalintų medicininių kaukių skaičius (-80 vnt.)
Vnt.	1 576	1 366	1 286 (1 196 vnt. Antano Matulo, 90 vnt. Erikos Kižienės)

39.7. Antanas Matulas nurodė: *„Kai kurias apsaugos priemonės (500 vienetų daugkartinių veido kaukių pasiūtų mano sesers ir dezinfekcinį skystį) įsigijau pats, kitas apsaugos priemonės Pakruojų gyventojams prašė perduoti Pasvalio Garbės pilietis, verslininkas Pranas Kiznis. 500 vienetų daugkartinių kaukių man pasiuvo mano sesuo – profesionali siuvėja. Papildomų kelionės išlaidų nepatiria, nes 10 d. buvo penktadienis, ir tą dieną buvau nuvykęs į Pakruojį ir kartu su padėjėja Erika Kižiene tyrėme kelis rinkėjų skundus.“* Erika Kižienė nurodė *„Jokių dalinimui apsaugos priemonių iš niekur negavau“*. Išdalintas bendras kaukių skaičius viršija Antano Matulo nurodytą skaičių (500 kaukių, kurias pasiuvo sesuo), taip pat pastebėta, kad dalijamos kaukės turėjo lipdukus su brūkšniniais kodais (30 punktas). Todėl negalima tiksliai nustatyti, koku būdu buvo įsigytos visos išdalintos kaukės ir kiek tiksliai kainavo dalijamos kaukės. Surinkus duomenis apie daugkartinių kaukių kainą, nustatyta, kad viena kaukė galėjo kainuoti nuo 2,40 Eur. Antano Matulo išdalinti 1 196 vnt. – 2 870,40 Eur, Erikos Kižienės išdalinti 90 vnt. – 216,00 Eur.

40. Nurodyta aplinkybė, kad Antanas Matulas klaidingai suprato politinės kampanijos pradžios datą, nors rinkimuose dalyvauja ne pirmą kartą (5 kadencijas esantis Seimo nariu), taip pat nekeičia vertinimo, kad daugkartinės kaukės buvo dalijamos politinės kampanijos metu. Laikytina, kad Antano Matulo ir Erikos Kižienės kaukių dalijimo veikla politinės kampanijos laikotarpiu buvo siekiama paveikti rinkėjų valią Seimo rinkimuose, kadangi jų asmeninis dalyvavimas dalijant kaukes, taip pat informacijos apie tikrąjį dovanų teikėją prieinamumas daugkartines kaukes tiesiogiai gavusiems asmenims galėjo prisidėti prie rinkėjų ar rinkimų teisių turinčių asmenų nuomonės formavimo apie kandidatus, taip veikiant potencialią rinkėjų valią ir formuojant nuomonę apie Antaną Matulą ir Eriką Kižienę. Tokiu būdu buvo pažeistos Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 5¹ straipsnio 1 dalies nuostatos.

41. Seimo rinkimų įstatymo 50 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad *rinkimų agitacija gali būti įvairių formų ir būdų, išskyrus tuos, kurie pažeidžia Konstituciją ir įstatymus, prieštarauja moralei, teisingumui ar visuomenės darnai, neatitinka sąžiningų ir garbingų rinkimų.*

42. Laikytina, kad Antanas Matulas ir Erika Kižienė, dovanodami daugkartinio naudojimo kaukių Pakruojo rajono nevyriausybinėms organizacijoms ir bendruomenėms, ir jų nariams (vėliau nariai išdalijo gyventojams informuodami, kad kaukės buvo gautos iš Seimo nario Antano Matulo), tokiais veiksmais siekė kurti teigiamą savo įvaizdį ir taip save propaguoti. Tikslas paveikti rinkėjų valią matosi ir dėl to, kad socialiniame tinklalapyje *Facebook* buvo dalijamasi nuotraukomis iš kaukių perdavimo akimirų, įrašų komentaruose pats Antanas Matulas žada atvežti kaukių ir daugiau (6 išnaša). Kaukes gavusios organizacijos ir bendruomenės viešai dėkojo Seimo nariui už dovanas. Tokia teikiama materialinė pagalba, kuria klaidinami rinkėjai dėl jos tikslingumo, laikytina rinkimų agitacijos forma, kuri pagal Seimo rinkimų įstatymo 50 straipsnio 2 dalį neatitinka sąžiningų ir garbingų rinkimų.

43. Antanas Matulas, įgijęs (kaip nurodyta, iš sesers ir galimai iš Prano Kiznio arba kitų šaltinių) 1 286 vnt. medicininių apsaugos priemonių (daugkartinių kaukių) ir jas neatlygintinai kartu su Erika Kižiene išdalijęs Pakruojo rajono rinkėjams (per įstaigas, bendrijas), suteikė turtinę naudą Pakruojo rajono gyventojams, taip skatindamas dalyvauti Seimo rinkimuose ir balsuoti už Antaną Matulą ir Eriką Kižienę.

44. Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 85 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad *Rinkimų įstatymuose ar Lietuvos Respublikos referendumo įstatyme nustatytos rinkimų ar referendumo agitacijos tvarkos pažeidimas, išskyrus šio straipsnio 3, 4, 5 dalyse numatytus pažeidimus, užtraukia baudą asmenims nuo šešiasdešimt iki vieno šimto keturiasdešimt eurų, rinkimų komisijų ar referendumo komisijų nariams, kitiems atsakingiems asmenims, taip pat rinkimų ar referendumo stebėtojams – nuo dviejų šimtų iki aštuonių šimtų septyniasdešimt eurų ir politinės kampanijos dalyviams ar politinių partijų, kurios yra politinės kampanijos dalyvės, pirmininkams – nuo trijų šimtų iki vieno tūkstančio penkiasdešimt eurų.*

45. Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio 4 punkte nustatyta, kad dėl šio kodekso 85 straipsnyje numatytų administracinių nusižengimų, administracinių nusižengimų teiseną pradeda, administracinių nusižengimų tyrimą atlieka ir administracinių nusižengimų protokolus surašo pirmininkas ir šios komisijos nariai ar Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininko įgalioti valstybės tarnautojai.

46. Lietuvos Respublikos politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo (toliau – Įstatymas) 14 straipsnio 2 ir 3 dalyje numatyti didžiausi leistini politinės kampanijos išlaidų dydžiai (toliau – išlaidų limitai), 4 dalyje numatytos teisėtos politinės kampanijos išlaidos, o 6 dalyje numatyta, kad kiekvieno politinės kampanijos dalyvio politinės

kampanijos išlaidų dydis negali viršyti išlaidų limito. Nors dovanų teikimas rinkėjams yra draudžiama veikla, draudimo nesilaikantis kandidatas, įteikdamas dovanas rinkėjams, propaguoja save, todėl dovanų įsigijimo išlaidos laikytinos jo politinės kampanijos išlaidomis. Priešingu atveju, jei politinės kampanijos išlaidų limitas būtų taikomas tik teisėtoms politinės kampanijos išlaidoms, būtų pažeistas politinės kampanijos dalyvių lygiateisiškumas, o draudimo pirkti rinkėjų balsus nesilaikantis kandidatas įgytų pranašumo.

47. Dovanų (daugkartinių kaukių), kurias išdalijo kandidatai, įsigijimo išlaidos laikytinos 2020 m. Seimo rinkimų politinės kampanijos išlaidomis: Antano Matulo – 2 870,40 Eur (už 1 196 vnt. daugkartinių kaukių), o Erikos Kižienės – 216,00 Eur (už 90 vnt. daugkartinių kaukių).

48. Įstatymo 17 straipsnio 6 dalyje numatyta, kad visos politinės kampanijos pajamos ir politinės kampanijos išlaidos ar prisiimti finansiniai įsipareigojimai registruojami politinės kampanijos finansavimo apskaitos žiniaraštyje. To paties straipsnio 7 dalyje numatyta, kad Politinės kampanijos finansavimo ataskaitoje, vadovaujantis Vyriausiosios rinkimų komisijos patvirtintu Politinės kampanijos finansavimo ataskaitos pildymo ir pateikimo tvarkos aprašu, nurodomos visos politinės kampanijos pajamos ir išlaidos bei prisiimti įsipareigojimai (pagal išlaidų grupes).

49. Pagal Politinės kampanijos finansavimo apskaitos žiniaraščio užpildymo ir pateikimo tvarkos aprašo (patvirtinto 2016 m. gegužės 18 d. VRK sprendimu Nr. Sp-51) 58 punktą, Vyriausioji rinkimų komisija, sprendimu nustačiusi, kad politinės kampanijos dalyvis žiniaraštyje nenurodė politinės kampanijos pajamų ar išlaidų (ar jų dalies), arba pripažinusi, kad politinės kampanijos dalyviui buvo perduoti daiktai, suteiktos paslaugos laikytini politinės kampanijos pajamomis ar išlaidomis, papildė žiniaraštį, jame nurodydama Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimu pripažintas politinės kampanijos pajamas ar išlaidas.

50. Pagal Politinės kampanijos finansavimo ataskaitos pildymo ir pateikimo tvarkos aprašo (patvirtinto 2016 m. birželio 9 d. VRK sprendimu Nr. Sp-82) 30 punktą, Vyriausioji rinkimų komisija, sprendimu nustačiusi, kad politinės kampanijos dalyvis nenurodė politinės reklamos (ar jos dalies), papildė dalyvio ataskaitą dėl politinės reklamos paskleidimo ir jos finansavimo šaltinių, nurodydama joje Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimu pripažintą politinę reklamą, kurios politinės kampanijos dalyvis nenurodė šioje ataskaitoje.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūloma:

1. Pripažinti, kad Antanas Matulas, 2020 m. balandžio 10 d. dalindamas daugkartinio naudojimo medicininės kaukes, pažeidė Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo:

1.1. 5¹ straipsnį, draudžiantį pirkti rinkėjų balsus;

1.2. 50 straipsnio 2 dalį dėl rinkimų agitacijos formų, neatitinkančių sąžiningų ir garbingų rinkimų.

2. Pripažinti, kad Erika Kižienė, 2020 m. balandžio 10 d. dalindama daugkartinio naudojimo medicininės kaukes, pažeidė Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo:

2.1. 5¹ straipsnį, draudžiantį pirkti rinkėjų balsus;

2.2. 50 straipsnio 2 dalį dėl rinkimų agitacijos formų, neatitinkančių sąžiningų ir garbingų rinkimų.

3. Paskelbti Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos interneto svetainėje apie Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo 5¹ straipsnio 1 dalies pažeidimą kartu su Antano Matulo ir Erikos Kižienės pasižadėjimais laikytis draudimo papirkti rinkėjus ir rinkimų teisę turinčius asmenis.

4. Taikyti Antanui Matului ir Erikai Kižienei Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 85 straipsnio 1 dalyje numatytą administracinę atsakomybę dėl rinkimų agitacijos tvarkos pažeidimų.

5. Pripažinti 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų politinės kampanijos išlaidomis:

5.1. Antano Matulo – jo paties išdalintų daugkartinio naudojimo medicininių kaukių (1 196 vnt.) kainą – 2 870,40 Eur;

5.2. Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų – Erikos Kižienės išdalintų daugkartinio naudojimo medicininių kaukių (90 vnt.) kainą – 216,00 Eur.

6. Pavesti Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės skyriui 5 punkte nurodytomis išlaidomis papildyti Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų kandidato Antano Matulo Žiemgalos rytinėje rinkimų apygardoje Nr. 47 ir Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų politinės kampanijos finansavimo ataskaitas ir finansavimo apskaitos žiniaraščius.

VRK narys

Tauras Rutkūnas

Skyriaus vedėja

Lina Petronienė

Vyriausioji specialistė

Estera Miežytė